

Setlementti

Setlementtiliike

STRATEGIA

2024-2026

Johdanto

Setlementtiliikkeen strategia on paikallisten setlementtien ja Setlementtiliiton yhteinen työväline, jonka avulla sanoitamme yhteistä perustehtäväämme ja asetamme toiminnallemme, vaikuttamistyöllemme ja yhteiselle kehittämiselle tavoitteita lähivuosille.

Setlementtiliike on monialainen ja moninainen. Työmuotomme ja tapamme vastata paikallisten yhteisöjen tarpeisiin vaihtelevat, ja jokaisella setlementillä on oma identiteettinsä, vahvuutensa ja paikalliset juurensa. Setlementtiliikkeen strategian päivitys on antanut meille mahdollisuuden pysähtyä yhdessä pohtimaan sitä, mitkä tekijät yhdistävät setlementtien työtä ja millaisin valinoin meidän kannattaa rakentaa yhdenvertaisten ihmisten yhteiskuntaa 2020-luvun Suomessa.

Huomionarvoisaa on, että strategiaa ei ole tehty yhdelle yksittäiselle järjestölle tai toimijalle, vaan koko liikkeen käyttöön. Yhteisen setlementtiliikkeen strategian lisäksi paikalliset setlementit ja Setlementtiliitto voivat halutessaan tehdä tarkemmat, oman toimintansa painopisteitä kuvaavat strategiat, joissa kiinnitetään huomiota strategisten valintojen toimeenpanoon, mittaamiseen ja arviointiin. Eri puolilla setlementtiliikettä strategiset syklit kulkevat eri tahdissa, ja nyt uudistettu Setlementtiliikkeen strategia tukee paikallisten strategioiden tekemistä, kun niiden uudistaminen tulee ajankohtaiseksi.

Setlementtiliikkeen strategian uudistamistyö

Setlementtiliikkeen strategia koostettiin keväällä 2023 pidettyjen työpajojen sekä strategiaryhmän kommenttien perusteella. Prosessi oli laajasti osallinen. Työpajoihin osallistui liiton ja paikallisetlementtien työntekijöitä, toiminnanjohtajia ja luottamushenkilöitä.

Ajatuksia haettiin myös kolmen kysymyksen keskusteluista, joita pidettiin paikallisesti setlementeissä. Yhteensä keskusteluita käytiin 8 kappaletta ja niihin osallistui 73 henkeä.

Liiton henkilöstö ja hallitus sekä strategiaryhmä työstivät eteenpäin osallistavan prosessin avulla tuotettua strategialuonnosta. Työskentelyn pohjalta muokattu versio laitettiin sähköisellä kyselyllä laajaan kommentointiin liikkeen sisällä. Kysely oli auki 16.6.–9.8. Vastauksia saatiin 65.

Strategiakyselyllä selvitettiin vastaajien näkemyksiä strategian kokonaisuuteen ja yksittäisiin kirjauksiin. Vastajat olivat hyvin tyytyväisiä strategian kokonaisuuteen sekä sen sisällä oleviin asioihin. Suurempia muutostarpeita ei kyselystä noussut. Strategiaryhmä käsitteli avoimet kommentit ja teki niiden perusteella muutamia yksittäisiä sanamuokkauksia strategialuonnokseen.

Strategiaryhmä viimeisteli luonnoksen kokouksessaan 16.8.2023. Setlementtiliiton liittohallitus hyväksyi luonnoksen kokouksessaan 29.8.2023 sekä vahvisti liittokokoukselle hyväksyttäväksi lähetettävät materiaalit kokouksessaan 25.10.2023.

Setlementtiliikkeen strategian osat ja niiden käyttäminen

Setlementtiliikkeen strategia on Setlementtiliiton ja paikallisten setlementtien yhdessä muodostama kuva siitä, millaista setlementtityö on 2020-luvun Suomessa. Se ohjaa setlementtityötä Suomessa ja sanoittaa liikkeemme yhteisiä päämääriä.

Setlementtiliikkeen strategia on kokoava voima, jonka alle paikallisetlementtien ja liiton omat strategiat ja osastrategiat nivoutuvat.

6 työpajaa, joissa
139 osallistumista

8 keskustelua, joissa
73 osallistujaa

Mukana

- **työntekijöitä**
- **toiminnanjohtajia**
- **luottamushenkilöitä**

Setlementtiliikkeen strategian osat

Taustatiedoksi

Toimintaympäristön kuvaus

Strategisessa ajattelussa on oleellista hahmottaa strategian suhde toimintaympäristössä tapahtuviin ilmiöihin. Toimintaympäristön kuvaukseen on koottu setlementtien näkökulmasta keskeiset toimintaympäristömme ilmiöt.

Toimintaympäristön kuvausta voi käyttää pohjana paikallisten strategioiden luomisessa.

Setlementtiliike pähkinänkuoressa

Setlementtiliike pähkinänkuoressa on tiivis hissipuhe setlementtiliikkeestä, ja auttaa sanoittamaan toimintamme perusteita.

Visio, slogan ja tahdottu asema

Yhteiskunnallinen visio osoittaa liikkeen tavoittelemaa suuntaa pitkällä, 10 vuoden tai jopa useiden kymmenien vuosien perspektiivillä.

Strategian slogan tiivistää strategian keskeisen ajatuksen. Sillä on viestinnällinen ja johtamista edistävä tarkoitus.

Tahdottu asema on liikkeen oma tahdonilmaus siitä missä asemassa liike haluaa olla suomalaisen järjestö- ja kansalaistoiminnan kentässä tai jopa laajemmin.

Arvojen ja toiminnan perusta

Arvoperusta ja liikkeen perustavanlaatuisen tehtävä on kuvattu kolmen kohdan kautta, jotka avaavat mikä setlementtiliike on, mitä se tekee ja millaiselta arvopohjalta se toimii.

Tällä esitystavalla on pyritty siihen, että liikkeen hyvin monipuolinen toiminta ja paikallisten setlementtien omat arvot ja strategiat voivat asettua liikkeen yleisen perustan alle. Samalla esitystapa on tiivis, ja sitä voidaan käyttää monipuolisesti hyödyksi viestinnällisesti.

Vaikutamme ja toimimme

Vaikutamme ja toimimme -osiossa on kuvattu kolme strategian kärkeä.

Strategian kärjet ovat teemoja, joiden eteen liike toimii käytännön tekemisen tasolla sekä tekee vaikuttamistyötään paikallisesti ja valtakunnallisesti.

Kärjet vastaavat kysymykseen ”mitä asioita edistämme toiminnassamme asiakkaille, kohderyhmille ja sidosryhmille ja yleisesti yhteiskunnassa tulevien vuosien aikana?”

Kolmen kärkiteeman alla on esimerkkeinä asioita, jotka konkretisoivat kärkiteeman sisältöä. Esimerkkien lisäksi kärkiteeman alle mahtuu muutakin toimintaa.

Vaikutamme ja toimimme -osio kuvaa toimintamme kärkiä esimerkiksi yhteistyökumppaneille, toimintaan osallistuville tai rahoittajille.

Liikettä vahvistamme

Liikettä vahvistamme -osiossa on kuvattu neljä strategisista menestystekijää. Nämä ovat tunnistettu asioiksi, joihin panostamalla koko liikkeen toiminta parane ja tulee vahvemmaksi.

Jokaisen menestystekijän alla on esimerkinomaisesti asioita, joita menestystekijä pitää konkreettisesti sisällään. Esimerkkien on tarkoitus konkretisoida sisältöä pikemmin kuin olla tarkkoja tavoitteita.

Osa esimerkeissä olevista asioista on luonteeltaan toimintaa läpileikkaavia, joten niitä edistetään useamman strategisen menestystekijän kautta.

Liikettä vahvistamme -osio on yhteinen työlista Setlementtiliitolle ja paikallisille setlementeille, ja liikkeemme sisäisen toiminnan työväline.

Ulkoiseen viestintään

Sisäiseen viestintään

Strategia suhteessa toimintaympäristöömme

Toimintaympäristön keskeisiksi ilmiöksi Settlementiliikkeen kannalta on tunnistettu:

Politiikka, lainsäädäntö ja yhteiskunnallinen ohjaus	Talous ja rahoitus	Kohderyhmät, asiakkaat ja heidän palveluntarpeensa
<ul style="list-style-type: none"> • Vahvasti muuttuva järjestö kenttä - kilpailuasetelma • Hyvinvointialueuudistus • Poliittinen ilmapiiri, demokra-tiavaje.	<ul style="list-style-type: none"> • Kestävyyssvaje Suomen taloudessa, STEA-rahoituksen muutos, mitä kaikkea toimintaa yhteiskunta rahoittaa? • Inflaatio, korkojen nousu, lama ovella? • Resurssien ja tarpeen ristipaine.	<ul style="list-style-type: none"> • Väestörakenteen muutos: Muualla syntyneet, nuoriso vähenee ja voi osin huonosti, kasvava ikäihmisten määrä • Saavutettavuus huomioitava viestinnässä ja toiminnassa - erityisryhmät, maahanmuuttajat • Kansalaisopistot - nykyiset kohderyhmät väistyvät ja uusia nuoria ei tule tilalle • Osa ihmisistä jää kaikesta ulko-puolelle.
Ihmisten käyttäytyminen, arvot, halut	Viestintä	Luonto ja ympäristö
<ul style="list-style-type: none"> • Kilpailu ihmisten ajasta ja huo-miosta • Vetovoima - osaavan työvoi-man saaminen • Toisen ihmisen arvostamisen ja yhteisöllisyyden kaipuu • Lapsiperheet tarvitsevat yhtei-söä • Nuorten mielenterveyden haasteet ovat lisääntyneet. Osa nuorista voi hyvin.	<ul style="list-style-type: none"> • Nopea tiedonvälitys ja sen vaikutukset nuorten mielenter-veyteen. • Verkko-yhteisöt: isot vetävät puoleensa ja toisaalta eriytymistä tapahtuu • Ratkaisujen kautta viestiminen. Olemme rohkeasti ihmisen puolella - käännettyä ajatus-maailmaa positiiviseen ja iloi-seen muotoon. • Kaikki ovat sisällöntuottajia.	<ul style="list-style-type: none"> • Maapallon kannalta parempia ratkaisuja etsitään, voisi saada näkökulmaa toimintaan • Sosiaalinen, taloudellinen ja ekologinen kestävyys nousevat tärkeiksi teemoiksi kaikille yh-teisöille.
Teknologia		
<ul style="list-style-type: none"> • Digitalisaatio: Palveluiden on oltava verkossa ja kohtaami-sen merkitys korostuu.		

Setlementtiliike pähkinäkuoressa

- Suomen setlementeissä eli paikallisyhdistyksissä tuotetaan vaikuttavaa toimintaa paikallisten tarpeiden mukaan.
- Setlementtiliikkeellä on yli 100 vuoden kokemus työstä yhdenvertaisuuden, moniarvoisuuden ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden puolesta. Edistämme ihmisten välistä vuoropuhelua, merkityksellisyyden kokemuksia ja elinikäistä oppimista.
- Olemme osa kansainvälistä setlementtiliikettä.

Visio, tahdottu asema ja slogan

Visio >

Elämme yhdenvertaisessa yhteiskunnassa, jossa jokaisella on oikeus osallistua, ja tulla nähdyksi, kuulluksi ja hyväksytyksi omana itsenään.

Tahdomme olla...

Suomen vaikuttavin yhteisöjen rakentaja ja yhdenvertaisuuden puolustaja.

Strategian slogan

Rohkeasti ihmisen puolella.

Arvojen ja toiminnan perusta

Setlementtiliikkeen arvojen ja toiminnan perustana on olla

Yhdenvertaisuuden ja oikeudenmukaisuuden puolustaja

Sillanrakentaja ja yhteisöllisyyden vahvistaja

Monialainen ja ajassa uudistuva toimija

Yhdenvertaisuuden ja oikeudenmukaisuuden puolustaja

Setlementtiliike on ihmisen ja kestäväen tulevaisuuden puolella. Edistämme monimuotoista Suomea ja jokaisen yhtäläisiä mahdollisuuksia toimia, vaikuttaa ja kuulua yhteisöön.

Puolustamme yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja oikeudenmukaisuutta. Olemme sitoutuneet vaikeassa elämäntilanteessa olevien tukemiseen.

Sillanrakentaja ja yhteisöllisyyden vahvistaja

Setlementtiliike on läsnä ihmisten arjessa. Vahvistamme yhteisöllisyyttä yhteiskunnassa. Luomme osallistumisen mahdollisuuksia sekä paikkoja tulla nähdyksi ja kohdatuksi.

Edistämme ennakkoluulottomasti yhteistyötä ja ymmärrystä ihmisten ja yhteisöjen välillä sekä rakennamme ihmisten välistä solidaarisuutta. Setlementtiliike on kaikkia varten.

Monialainen ja ajassa uudistuva toimija

Setlementtiliikkeellä on laaja-alainen ja pitkä kokemus työstä ihmisten parissa paikallisesti ja valtakunnallisesti. Laaja kosketuspintamme yhteisöihin ja yhteiskuntaan tuottaa uudenlaisia ideoita ja ratkaisuja, joita lähdemme rohkeasti kokeilemaan. Luotamme yhteistyön voimaan.

Tuemme ja mahdollistamme ihmisten ja yhteisöjen kasvutarinoita. Uskomme jokaisen ihmisen kykyyn löytää omat voimavaransa.

Vaikutamme ja toimimme

Vaikutamme ja toimimme sen puolesta, että Suomessa on

Elinvoimaisia yhteisöjä, tarkoittaa esimerkiksi:

- Merkityksellisten ja turvallisten yhteisöjen rakentamista
- Ihmisten välisen solidaarisuuden ja vuoropuhelun vaalimista
- Ympäristön ja yhteisöjen kannalta vastuullisia valintoja
- Vahvan järjestö- ja kansalaistoiminnan mahdollistamista.

Yhdenvertaista ja oikeudenmukaista, tarkoittaa esimerkiksi:

- Demokratian ja osallisuuden vahvistamista
- Ihmisten rohkaisemista toimimaan oikeuksiensa puolesta
- Yhteiskuntarauhan rakentamista
- Eriarvoisuuden vähentämistä
- Saavutettavan, osallistujien tarpeista nousevan toiminnan toteuttamista.

Hyvinvointia läpi elämän, tarkoittaa esimerkiksi:

- Kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukemista
- Merkityksellisyyden kokemusten mahdollistamista
- Jokaisen omien vahvuuksien löytämistä
- Kansalais- ja perustaitojen vahvistamista
- Mahdollisuuksien tarjoamista elinikäiseen oppimiseen
- Kulttuurin ja sivistyksen arvostuksen nostamista
- Yksinäisyyden vähentämistä ja syrjäytymisen ehkäisyä.

Liikettä vahvistamme

Vahvistamalla yhteistyötä setlementtien välillä

Kasvattamalla setlementtityön näkyvyyttä ja tunnettuutta

Kehittämällä uudenlaista osallistumista ja vapaaehtoisuutta

Toimimalla vastuullisesti ja kestävästi

Vahvistamalla yhteistä tekemistä ja yhteistyötä setlementtien välillä, tämä tarkoittaa esimerkiksi:

- Keskinäisen viestinnän ja vuoropuhelun vahvistamista
- Osaamisen, kehitysideoiden ja toimintatapojen jakamista
- Yhteisiä hankkeita ja uuden kokeilemistä
- Yhteistä varainhankintaa
- Yhteistä vaikuttamistyötä koordinoituilla julkisilla ulostuloilla ja kannanotoilla
- Yhteistyön rakentamista setlementtien erilaiset lähtökohdat ja vahvuudet huomioiden.

Kasvattamalla setlementtityön näkyvyyttä ja tunnettuutta, tämä tarkoittaa esimerkiksi:

- Vaikuttavaa, johdonmukaista viestintää ja markkinointia paikallisesti sekä valtakunnallisesti
- Yhteisen visuaalisen ilmeen ja setlementtibrändin käyttämistä tunnettuuden kasvattamiseksi
- Toiminnan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden osoittamista.

Kehittämällä uudenlaista osallistumista ja vapaaehtoisuutta, tämä tarkoittaa esimerkiksi:

- Toiminnan kehittämistä yhdessä osallistujien kanssa ja heidän erilaisiin tarpeisiinsa
- Digitaalisten kohtaamisten mahdollistamista ja yhteisöjen rakentamista verkkoon
- Vetovoimaisuuden kehittämistä uusien osallistujien ja vapaaehtoisten tavoittamiseksi.

Toimimalla vastuullisesti ja kestävästi, tämä tarkoittaa esimerkiksi:

- Ympäristön ja luonnon kannalta kestävien toimintatapojen valitsemista
- Sosiaalisen vastuun kantamista, mm. huomioimalla osallisuuden kysymykset ja ihmisten monimuotoiset tarpeet
- Läpinäkyvyyttä kaikessa toiminnassa ja hyvän hallinnon noudattamista
- Setlementtiliiton ja paikallisten setlementtien välisen Setlementtisitoumuksen noudattamista.

Rohkeasti ihmisen puolella.